

SPRE NOI VICTORII

R.L.

Poporul nostru muncitor sărbătorește astăzi ziua eliberării naționale a României, a cincina aniversare a eliberării țării noastre de către glorioasa Armată Sovietică de sub jugul imperialiștilor fasciști germani.

Sărbătorim ziua de 23 August în condițiile ascuțitei lupte internaționale dintre lagărul democrației, pații și socialismului și lagărul imperialiștilor ațâțați la război, în condițiile victoriilor mereu mai numeroase și mereu mai însemnate ale forțelor democratice asupra celor imperialiste.

Sărbătorim ziua de 23 August în plin efort de construire a socialismului în țara noastră, în plină luptă pentru zdrobirea împotrivrării rămașelor exploatare învinse.

În cinci ani care s-au scurs dela 23 August 1944 s-au petrecut în țara noastră schimbări structurale de o amploare nemăintâlnită în istoria poporului român, a fost doborât definitiv odiosul regim de exploatare și asuprire și s-au pus bazele unei vieți libere, îmbelșugate și fericite.

Această victorie istorică a poporului nostru muncitor a fost posibilă numai datorită faptului că acum cinci ani glorioase Armate Sovietice, zdrobind pe imperialiștii fasciști germani, au eliberat Patria noastră.

Actul dela 23 August a fost pregătit prin lupta eroică a forțelor patriotice conduse de Partidul Comunist din România. Încă din zilele crâncenei ilegalități, P.C.R. a dus cu dăruenie lupta împotriva politicii antipatriotice și antisovietice a guvernelor burghezo-moșieriste; această luptă s'a intensificat și s'a ascuțit în zilele criminalului război de jai și cotoșire pornit de hoardele hitleriste și antonesciene împotriva Uniunii Sovietice. Numeroși comuniști au plătit cu viața lor faptul de a fi luptat pentru această cauză patriotică; printre ei au fost eroii ca: Elena Pavel, Filimon Sărbu, Petre Gheorghe, Ștefan Plavăț și alții.

Partidul Comunist din România a chemat la unire în luptă toate forțele democratice și patriotice. În aceste împrejurări a apărut încă odată împedecă, în toată lumina josită politică de trădare națională a burgheziei și moșierimii. Partidele burgheze care se înțelegeau foarte bine cu regimul fascist, au făcut tot posibilul pentru a împiedica eliberarea României de sub cotoșirea hitleristă, sabotând generoasele propuneri de armistițiu oferite de Uniunea Sovietică încă în Aprilie 1944. Reprezentanții monarhiei, burgheziei și moșierimii duceau tratative cu imperialiștii anglo-americani, înfingându-se că vând independența țării, să cedeze din nou Ardealul, să accentueze pustiirea prin bombardamente a orașelor țării, să primească toate înjosirile numai ca țara să fie ocupată de trupele imperialiste și nu eliberată de Armatele Sovietice, numai ca ei să-și poată oterii din nou „serviciile” în vreo altă „cruciadă” antisovietică.

Dar aceste planuri trădătoare au fost răsturnate de impetuoasa înaintare a Armatelor Sovietice care zdrobeau una după alta hoardele hitleriste. Sub influența acestor victorii, mișcarea națională de rezistență a popoarelor cotoșite a luat avânt. Sub îndrumarea comunistilor se organizează și la noi în Banat și în Munții Argeșului și ai Vrancei formațiuni de partizan. La 1 Mai 1944, conducătorii partidului social-democrat acceptară propunerile mereu repetate ale Partidului Comunist și Frontul Unic Muncitoresc fu constituit. Sub presiunea înaintării victorioase a Armatelor Sovietice partidele burgheze și elica regală acceptară în mod fățarnic o înțelegere cu Frontul Unic Muncitoresc cu scopul de a nu lăsa pe oamenii muncii să înfruntă singuri răsturnarea regimului fascist și de a sabota dinăuntrul blocului realizarea vreunei reforme democratice.

Din lagărul dela Tg. Jiu unde era închis, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej evadează înainte de 23 August pentru a prelua nemălocit conducerea luptei de eliberare, împreună cu tov. Teohari Georgescu și cu alți tovarășii ei organizează în cea mai strictă conspirativitate formațiunile patriotice de luptă menite să atace la momentul oportun pe cotoșitorii hitleriști. În același timp în Uniunea Sovietică se organizează sub îndrumarea fruntașilor emigrației revoluționare românești tovarășii Ana Pauker și Vasile Luca, prima divizie de voluntari antifasciști, „Tudor Vladimirescu”, din rândurile prizonierilor români.

În sfârșit, la 20 August 1944, Armatele Sovietice deslanșează ofensiva pe frontul Iași-Chișinău, zdrobesc împotrivrarea hitleristilor și încep înaintarea vertiginoasă spre București.

Zădărnice au fost ultimele încercări de târăganare ale elicei reacționare burghezo-monarhice. Regimul fascist a fost răsturnat iar Antonescu arestat. Partidul Comunist din România țese din lungă și crâncenă ilegalitate, deținutii politici antifasciști sunt eliberați iar armata română în toare armele împotriva cotoșitorilor hitleriști. Pe străzile Capitalei formațiunile patriotice de luptă se bat pentru a respinge încercările hitleristilor de a recupa orașul.

În zorii zilei de 24 August, ziarul nostru „România Liberă” după doi ani de apariție ilegală, în care timp sub îndrumarea Partidului Comunist își dăduse contribuția sa însemnată la mobilizarea forțelor patriotice antifasciste, scoate primul său număr legal, în care salută Armata Sovietică elibatoare și chiamă masele la luptă pentru Patrie, pentru democrație.

Gratie victoriei istorice a Armatei Sovietice elibatoare și prin lupta patriotilor români, conduși și însuflețiți de Partidul Comunist, poporul nostru fusese eliberat de sub jugul imperialiștilor fasciști germani.

Faptul că Armata Sovietică ne-a eliberat, că ea și nu altă armată a fost cea care a zdrobit trupele hitleriste de pe teritoriul țării noastre, a avut o influență hotărâtoare asupra evoluției viitoare a situației politice, sociale și economice din țara noastră. Prezența Armatelor Sovietice a împiedicat pe imperialiști să se amestece în afacerile noastre interne și a permis clasei muncitoare în frunte cu Partidul ei să distrugă prin luptă cuiburile fasciste ocrotite de imperialiști și agenții lor interni.

În felul acesta au fost create condițiile favorabile pentru desășurarea victorioasă a luptei poporului muncitor, pentru cottoarea în spre un regim de democrație populară, treaptă de trecere spre orânduirea socialistă.

Organizând puternicul val revoluționar al maselor descătășate, Partidul Comunist Român a condus marile manifestații de masă din Capitală și principalele orașe ale țării, manifestații prin care au fost smulse întâi un număr de autorități din mâinile reacțiunii iar apoi a fost răsturnat și guvernul cu predominantă reacționară. Sub presiunea maselor la cărmă țării a fost instaurat la 6 Martie 1945 un guvern în care majoritatea era deținută de reprezentanții muncitorimii, a țărănimii muncitoare și a intelectualității progresiste, guvern în care Partidul Comunist, reprezentând proletariatul, ocupa poziții importante.

Trăgându-și puterea din alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, regimul nou instaurat a pornit lupta pentru desăvârșirea revoluției burghezo-democratice, pentru lichidarea moșierimii ca clasă și treptată îngrădire a pozițiilor economice și politice ale burgheziei.

Lupta a fost extrem de dificilă, ea desășurându-se în condițiile sabotajului economic al burgheziei, condiții agravate și de seceta pustiitoare care s'a abătut asupra țării, în condițiile încercărilor tot mai deperate ale reacțiunii, alimentată de imperialiștii din afară de a răsturna regimul democratic.

După legiferarea reformei agrare, la a cărei înfăptuire revoluționară de jos în sus țărănimea muncitoare îndrumată de către Partidul Comunist trecuse încă înainte de 6 Martie, au urmat o serie de măsuri pentru organizarea rezistenței economice a maselor în fața urmărilor războiului și a secetei, pentru reconstrucția țării.

Toată această acțiune dificilă și importantă n'ar fi putut fi dusă la capăt cu succes dacă Uniunea Sovietică nu ne-ar fi venit permanent în ajutor. Începând cu condițiile mărinimoase ale armistițiului și continuând cu reducerea la jumătate a datorilor de război, cu acordurile economice, cu ajutorul dat în timpul secetei, cu înființarea sovromurilor, reutilizarea industriei noastre și trimiterea de specialiști, ajutorul economic al U.R.S.S. a creat condițiile înăsătușirii și întăririi economiei naționale și prin aceasta a consolidări regimului democratic. O importanță hotărâtoare în succesul acestei lupte a avut faptul că în fruntea poporului muncitor s'a găsit Partidul Comunist Român, partid revoluționar marxist-leninist care a știut să însuflețească și să organizeze masele pentru a le duce la victorie.

Etapă după etapă s'au succedat victoriile poporului muncitor în drum spre un regim de democrație populară: victoria în alegerile din 1946, trecerea Ministerului Economiei Naționale sub conducerea Partidului, măsurile de îngrădire economică a burgheziei: controlul economic, legea Oficiilor Industriale, etatizarea Băncii Naționale, propunerile P.C.R. din Iunie 1947, reforma monetară, demascarea și zdrobirea cicioare reacționare, alungarea reprezentanților burgheziei din guvern și în fine alungarea monarhiei la 30 Decembrie 1947 și proclamarea Republicii Populare.

Aparatul de stat și armata fuseseră în mare parte curățite de elementele reacționare și improspătate cu elemente muncitorești. Într-o putere se găsea acum în mâna clasei muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare.

Poporul nostru muncitor, condus de clasa muncitoare în frunte cu Partidul, pășea la înfăptuirea revoluției socialiste. Pe linia invincibilei învățăturii marxist-leninist-staliniste, urmând experiența victorioasă a Uniunii Sovietice, clasa muncitoare din țara noastră a pornit la lichidarea exploatareii și a săvâciei, la construirea orânduirii socialiste.

Înfăptuirea Partidului Muncitoresc Român partid unic al clasei muncitoare, victoria frontului democratic popular în alegerile pentru Marea Adunare Națională, naționalizarea principalelor mijloace de producție, reforma justiției și a învățământului, trecerea la economia planificată prin intrarea în vigoare a primului Plan de Stat înființarea bazelor politice a regimului de democrație populară prin crearea Sfatului Popular, reorganizarea coneratației pe baze noi, progresele înregistrate pe drumul făuririi unei armate populare, nou sistem de salarizare și de

ROMÂNIA LIBERĂ

(Continuare în pag. 11-a)

ANUL VII Nr. 1535

P.

Taxa de francare plătită în numerar conf. aprobării Direcțiunii Generale P. T. T. 108.828, 16 Septembrie 1944.

Luni 22 August 1949

România Liberă

NUMĂR
FESTIV
INCHINAT
ZILEI DE
23
AUGUST

12 PAGINI 5 LEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA București, Str. Constantin Mille 5-7-9 Centr. tel. 6.34.93 - 6.34.94 - 6.34.95 Cont. Căc Poștal Nr. 7796	ABONAMENTE: încep la 1 și 15 ale lunii 1 lună lei 120 SALARIAȚI ȘI STUDENȚI: 1 an lei 1400 1 lună • 100 SERVICIUL ABONAMENTE TEL. 5.21.21	REDACTOR RESPONSABIL NICULAE BELLU

**TRĂIASCĂ 23 AUGUST,
ZIUA ELIBERĂRII NAȚIONALE
A ROMÂNIEI!**

Satiră

În cinstea lui 23 August muncitoarea Matei Parasehiva dela Industr' Bumbacului B., lucrează la 24 războaie

DIN PATRU PUNCTE

Cu ocazia întrunirii, Consiliul European, „Daily-Express” scrie: „Strasbourg a devenit o țară a iluziilor”
...Care se va transforma repede într-o țară a crizei realității.
Iar „Times” scrie îngrijorat: „Ar fi prudent să se traseze câteva limite geografice”
...De prisos, Capitala rămâne tot Washington.

Pentru a putea dirija mai ușor, americanii vor să introducă în „parlamentul” german sistemul bipartit.
Adică Jankeo-american.
Militarii americani pregătesc mijloace ofensive pentru război.
Iar popoarele mijloacele ofensive contra războiului.
Oficialitățile italiene declară că în toate sectoarele economice se observă o vizibilă creștere
...a mizeriei
Ziarele anunță că populația Cantonului trăiește sub teroarea bandiților... fără a mai fi nevoie să precizeze că este vorba de cei guvernamentali.
Truman a trimis un reprezentant în comitetul defensiv canadian.
Dece? Guvernul canadian nu e tot un reprezentant al lui Truman?
Von Zeeland, noul ministru de externe al Belgiei, a declarat că va fi înțelesul unei noi strângeri a colaborării belgo-americane.
Și implicit a unei noi strângeri la curea.

POLITICA ECONOMICĂ A D-LUI TRUMAN

DIAGNOSTIC

Wall-Stree-manul către Straford Grippe:
— Da, coada trebuie neapărat amputată.

INTÂLNIRE... AMICALĂ

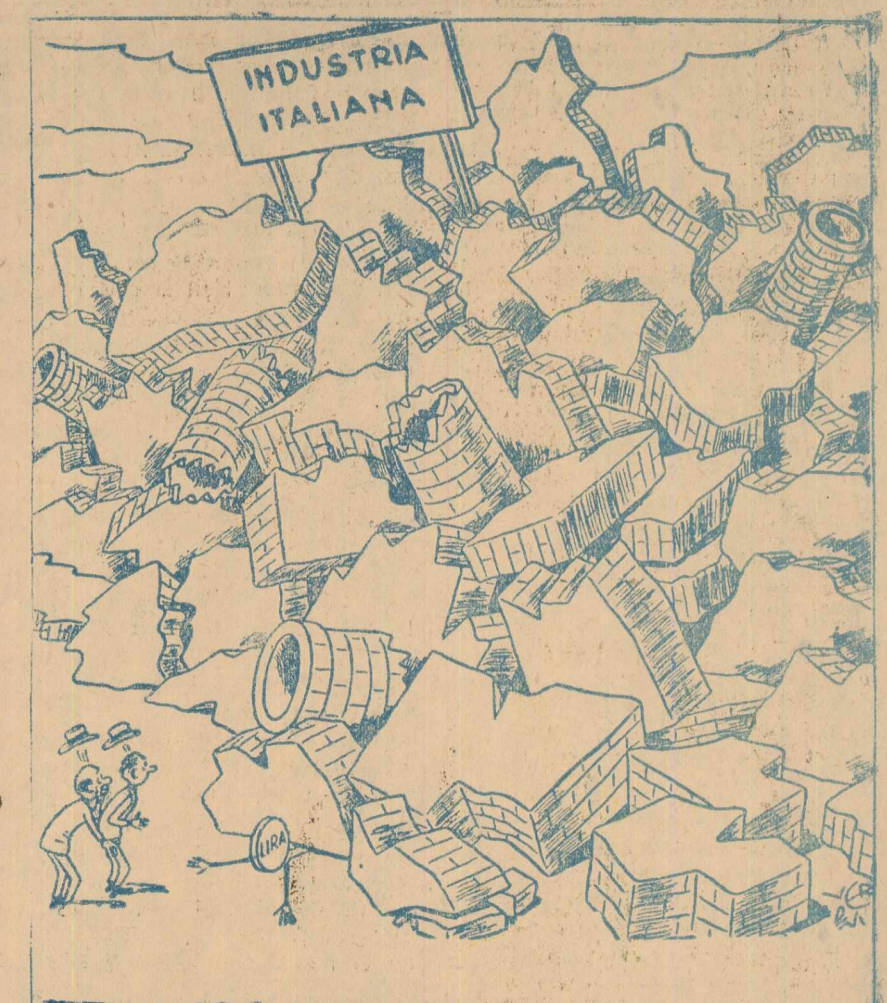
Aviatorii Kuomintangului, au bombardat în apropiere de Shanghai un vas englezesc, cu avioane trimise din America

— Vă doresc sănătate, d-le amiral.

(„Crocodil”)

IN ITALIA MARSHALLIZATĂ

— Dacă acestea sunt rezultatele obținute în cadrul ajutorului economic al planului Marshall, apoi închipue-ți ce va fi când vor veni ajutoarele militare... („Vue Nuove”)

Din memoriile lui Ghiță Chiaburescu

August 1944.
Uff!... Mi se bate ochiul stâng... Ce-o mai fi și asta? De vreo patru zile îmi tîie o ureche... Evdochia spune că sunt tunurile sovieticilor... Cică s'ar apropia... Azi noapte am îngropat în fundul grădinii mărțile pe care mi le-au dat nemții pentru c'am scos carele golașilor din sat la corvoadă... „Gut Primar” mi-a spus Willy, ofițeru ăla înalt și blond... Și era cât p'aci să dea mâna cu mine... Nu știu dacă voi mai fi primar și de acum încolo. Ce crezi că mi-a spus Ion Săracu, asera, când mi-a adus cele două care de porumb de dimineață? I-am cerut să mi dea și doi pui iar el de colo: „nam bade Ghiță, destul ca mi-ai luat pielea vrei să-mi ieși și suflul? Cere-i lui domnu Willy să-ți dea”
Auzi ticălosul! Cică vor veni timpi mai buni și pentru săracime. D'ăia am auzit că în satu de peste deal, tot cei cu cămeșile rupte n' spate au ieșit cu flori înaintea rușilor...
De așteptat, îi așteptăți ai boier Iancu. Însă cu transparențele trase. Parcă s'aude ceva? Ca un tic-tac... Îmi bate mie inima de frică...

— 2 —
August 1945.
„Și zi mi-au făcut-o. La început m'am băgat și eu. Am simțit că e rost de luat pământ pe de gratis dela boier Iancu... Dar m'au scos nespătații la 6 Martie din Primărie. L-au pus primar pe Ion Săracu. Auzi, să mă schimb pe mine, om cu stare cu un terchea-berchea. Dar nu mă lasă el conu Mihaela al nostru. Doar a fost voluntar și domnu Willy spunea mereu că e băiat bun. Dracu știe ce ne-om face însă cu partida. Nu mai vor mărlandii să se nerie la țărăniși. Am rămas la partidă nuna cu cu văr-miu Pandele al cu cărciuma, Eliade ăla care a avut în arendă moșia lui Hariton și Mateescu al care a fost la SS.
Ne întâlnim seara la sediu și facem exerciții de gimnastică cu cio-megele. Și pentru că suntem prea puțini ca să facem manifestații electorale cu ovaii pentru sefi, jucăm biliard. Dela un timp s'au făcut colțuri ăia care-mi lucrau pământul în dijmă. Cică acum au sindicat agricol...

— 3 —
August 1946.
Mi s'a dus pe apa gării toată tuica și am tăiat degeaba o vișed. Până la urmă, am rămas cu miteții pe grătar... Degeaba ne-am rupt gura eu cu Pandele strigând „Veniți fraților, veniți, care mai votează cu miteții și cu sefu”. Nu ne vor și pace. Merg toți cu aturisiți ăla de soare, n'ar mai ieși din nori, căci când îl văd, mă trec toate apele. Dar îmi scot eu părleala. Bine că a venit seceta asta, mănca-l-as ochii. M'am sfătuit cu Eliade și Pandele să vindem numai mălai stricat iar porumbul ăla bun să l dăm la porci. Am strâns bani bunice. Fi țiu ascuși într-o lădiță în pod. Ați fi câștigat și mai mult dar să vezi ghinion, acum au porumb la Primărie căci le-a venit din URSS. Intr'o zi m'am întâlnit cu Marin, prăpăditul ăla care n'a avut astă primăvară să-mi mai are pământul. — „Mai ai grâu”, m'a întrebat — „Am Marine și-ți dau și ție două”. — „Am Marine și-ți dau și ție două”. — „Nu bade Ghiță, vream să văd dacă ți-a mai rămas pentru colivă.”

— 4 —
August 1947.
Aoleo, simt că mor. Am trimis-o pe Evdochia să-mi ia doctorii, să-mi cumpere aspirine, Carmol, gutapercă, căci nu mai pot. M'au cuprins toate căldurile. Auzi, bănișorii mei... Cât a trebuit să umblu eu până să-i încherb, câte mături a trebuit să scutur de pe câmp ca să-le vând fraierilor drept mălai. Nu mai vorbesc, câți bani cu dobândă a trebuit să dau prin sat, să pot strânge o sumă așa de frumuseală. Și tocmai acum când începusem să mă refac, hop a venit stabilizarea. S'au curățat și Pandele cărciumarul și boier Hariton și Eliade. Numai la Pandele când mă gândesc, mi se rupe inima. Săracu, câtă apă a cărat el dela fântână ca să pună în vin pentru bănișorii ăstia. Și acum? Ne-am pierdut și banii și în curând o să ne pierdem și capul.

— 5 —
August 1948.
Fie-i țărâna ușoară. S'a dus și răposata fabricură a lui boier Hariton dela Azuga. Ce dracu or avea ăstia din sat de se bucură. Parcă le-ar fi dat-o lor. Auzi, cică muncitorii dela oraș o să le facă unelte. Știu eu dac'as putea ce le-ăs face la toți. Dar până atunci, erau să-mi spargă ei capul mie azi noapte. Tocmai îmi puseseam ceareaful de stație și cu sacu cu grâu sustras dela colectare, treceam spre cavoul pârând din fundul cimitirului. Când deodată auzi: — Uite bă fraților stația care ne sperie muierile și copiii. Parcă seamănă ia țări cu Ghiță Chiaburul. Ia să dăm cu bolovanii în ea să vedem dacă se preface în fum sau nu. De prefăcut în fum nu puteam să nu prefac dai în orice caz atunci când au început să mă isbească bolovanii, era să se aleagă praful de mine. Și pentru că mi-au descoperit grăul sustras dela colectare, m'au dat și la sabotați. Așa că pu prea înțeleg cum vine, dar auzi că'n luna August, acum pe căldura asta, o să stau la răcoare.

— 6 —
August 1949.
Mor! Mi s'a tăiat suflarea! Curge apa l'e pe mine în suvoaie. Destul că a venit legea asta a impozitului agricol care îmi ia tot câștigul strâns de pe urma calicilor din sat, destul că m'a prins militiana când făceam pe sfânta Paraschi-va în pod la Marin ca să sperii lumina. Acum ce credeți că s'a mai întâmplat? Ce grozăvie credeți că îmi este dat să văd? Duminica trecută, toți calicii din sat s'au unit într-o Gospodărie Colectivă. Sunt pierduți. Dacă s'au unit cu toții cum mai pot eu să-i înșel. Cine mai îmi muncește mie de acum încolo pământul? Și nu înțeleg un lucru. Ce rost au avut să se strângă cu toții. Ce n'aveau pământ? Păi e la mine destul. Și drept să spun și mie-mi place să-l văd muncind în colectiv. Dar nu pentru ei, ci pentru mine. Asta e... Pentru conformitate:
Dem. Tabacu

ACTUALITATEA

Ministrul de justiție american, Clark, a decis să se întoarcă la listele cetățenilor progresiști, care vor fi considerați subversivi.
Acest lucru mi se pare că e cel puțin nălb. Asta înseamnă să declare tot poporul... subversiv!
Delegatul american din Comisia pentru Coreea, a cerut să fie rechemate deoparte ploile și vânturile de ploie și furtună sănătăși.
Vântul el mărturisește l-a'eficit la sănătate. Natural că nu-i prieste. E un vânt de... libertate!
Un deputat laburist a recunoscut că politica engleză în Trizoria este neclară în toate domeniile:
Răspunsul este acutăr! Dar un domeniu-ă scos afară: În cel al denazificării. Politica e foarte clară.

